

OSMANLI SİYASİ TARİHİ-II (1800-1900)

1. 1875 yılında Bosna-Hersek'te çıkan ayaklanmalar Avusturya-Macaristan İmparatorluğu tarafından desteklenmiştir.

Avusturya-Macaristan İmparatorluğunun bu ayaklanmayı desteklemesinin amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Adriyatik kıyılarına ulaşmak
- B) Bulgaristan'ın güçlenmesini önlemek
- C) Yunanistan'a karşı müttefik bulabilmek
- D) Rusya'dan yardım alabilmek
- E) Fransız İhtilali'nin etkilerini engelleyebilmek

2. Osmanlı Devleti İstanbul Konferansı'nda içişlerine karışılmasına yönelik kararlar alınmasını önlemek amacıyla aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmişti?

- A) Sened-i Ittifak'ı imzalamak
- B) Kanun-i Esasi'yi ilan etmek
- C) Islahat Fermanı'nı konferansa sunmak
- D) Avrupa hukukundan yararlanmayı kabul etmek
- E) Tanzimat Fermanı'nı yayınlamak

3. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılın başlarından itibaren I bağımsızlık kazanmak amacıyla ayaklanan azınlıklara, 1876'da Birinci Meşrutiyeti ilan ederek ülke yönetimine katılma hakkı vermiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmek istediği söylenebilir?

- A) Azınlıkların insan gücünden yararlanmak
- B) Avrupa devletlerinin baskısından kurtulmak
- C) Hristiyan birliğini bozmak
- D) Devletin dağılmasını engellemek
- E) Demokrasiye olan bağlılığını kanıtlamak

4. Aşağıdakilerden hangisi, meşrutiyet yönetiminin özelliklerinden biri değildir?

- A) Halkın padişahın yanında yönetime katılması
- B) Azınlıkların mecliste temsilci bulundurabilmesi
- C) Anayasal sisteme geçilmesi
- D) Fransız İhtilali'nin sonuçlarından etkilenmesi
- E) Ulusal egemenlik anlayışının benimsenmesi

5. Osmanlı Devleti'nde, Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı ve I. Meşrutiyetin ilanıyla;

- Hukukun üstünlüğü ilkesi
- Halkın eşitliğinin kabul edilmesi
- Herkesin malına sahip çıkması ve miras bırakabilmesi
- Meclis üyelerinin seçimle belirlenmesi

gibi uygulamalar ön plana çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu gelişmelerle ilgili olmadığı söylenebilir?

- A) Padişahın yetkileri sınırlanmıştır.
- B) Azınlıklardan alınan farklı vergiler kaldırılmıştır.
- C) Devletin parçalanması önlenmiştir.
- D) Özel mülkiyet hakkı sağlanmıştır.
- E) Halkın yönetime katılmasına çalışılmıştır.

6. Ayastefanos Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi hiçbir değişikliğe uğramadan Berlin Antlaşması'nda kabul edilmiştir?

- A) Bulgaristan krallığının kurulması
- B) Kars, Ardahan, Batum, Doğu Beyazıt'ın Ruslara verilmesi
- C) Sırbistan, Karadağ ve Romanya'ya bağımsızlık verilmesi
- D) Bosna ve Hersek'e özerklik verilmesi

E) Ermenilerin oturduğu yerlerde yapılacak ıslahatı Rusya'nın denetlemesi

7. Berlin Antlaşması'nda yer alan;

I. Bosna Hersek'in yönetiminin Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'na bırakılması

II. Makedonya'nın Osmanlı Devleti'ne verilmesi

gibi maddelerin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rusya'nın Balkanlardaki etkisini azaltmak

B) Balkanlarda çıkabilecek çatışmaları önlemek

C) Bulgar devletinin güçlenmesini önlemek

D) Islahat Fermanı'nın kararlarını uygulamak

E) Sanayi İnkılabı'nın etki/erini azaltmak

8. 1882'de İngiltere'nin, Osmanlı İmparatorluğu'nun önemli bir eyaleti olan Mısır'ı işgal etmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süveyş Kanalı'nı kontrol etmek istemesi

B) Mısır'ın eski bir uygarlık merkezi olması

C) Verimli toprakların bulunması

D) Kudüs'e yakın olması

E) Halkının Arap olması

9. Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin bir eyalet! olan Doğu Rumeli'de yaşayan Bulgarlar 1885'de ayaklanarak Bulgar prensliği ile birleşmek istedi. Avrupalı devletlerin devreye girmesi üzerine Osmanlı Devleti, özerk Bulgar Krallığı'nı tanımak zorunda kaldı. Bulgar Krallığı 1908'de bağımsızlığını ilan etti.

Bu bilgilere göre, Osmanlı azınlıklarının bağımsızlıklarını ilan etmelerini kolaylaştırıcı etken olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

A) Savunma politikasına geçilmesi

B) İçişlerine müdahale edilmesi

C) Balkan topraklarının gözden çıkarılması

D) Denge politikası izlenememesi

E) Kalıcı ıslahatların yapılması

10. Osmanlı Devleti'nin 1878 Berlin Antlaşması'ndan sonra dağılma dönemine girdiği kabul edilir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenebilir?

A) Padişahların yönetimde yetersiz kalması

B) Merkezi otoriteye bağlı olarak askeri gücün zayıflaması

C) Yapılan ıslahatların yetersiz olması

D) İngiltere ve Fransa'nın Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumaktan vazgeçmesi

E) Yönetimde partici uygulamaların etkili olmaya başlaması

11. I. Rusya

II. Fransa

III. Avusturya

IV. İngiltere

V. Almanya

XIX. yüzyılda Osmanlı toprakları üzerinde en çok çıkar çatışması yapan devletler yukarıdakilerden hangileridir?

A) I ve V B) II ve III C) I ve IV

D) I ve II E) IV ve V

12. Aşağıdakilerden hangisi, Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'ni parçalamak ve yıkmak amacıyla yaptıkları girişimlere örnek olarak gösterilemez?

A) Kapitülasyonları sürekli hale getirmek

B) Osmanlı Devleti egemenliğindeki azınlıkların koruyuculuğunu üstlenmek

C) Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışmak

D) Azınlıklara milliyetçilik akımlarını yaymak

E) Osmanlı Devleti'nin saldırıya uğraması durumun da yardımcı olmak

CEVAP ANAHTARI

1. A 2. B 3. D 4. E 5. C 6. C 7. / 8. A 9. B 10. D 11. C 12. E

OSMANLI SİYASİ TARİHİ-II (1800-1900)

1. Bilgi : 1789'da Fransız ihtilali çıkmıştır.

Durum : Çok uluslu bir devlet olan Avusturya, Osmanlı Devleti'ne karşı Rusya'nın yanında katıldığı savaşa son vererek 1791'de Zıştovi Antlaşması'nı imzalamıştır.

Yukarıdaki bilgi ile durum birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Osmanlı devleti Fransız İhtilali'nden etkilenmiştir.
- B) İhtilalden sonra Fransa Avusturya topraklarını işgal etmiştir.
- C) Avusturya'ya karşı Fransa ve Osmanlı Devleti ittifak kurmuştur.
- D) Fransız ihtilali Avusturya'yı olumsuz etkilemiştir.
- E) Avusturya Osmanlı Devleti karşısında başarılı olamamıştır.

2. III. Selim'in giriştiği Nizam-ı Cedit ıslahatının programında; mevcut askeri ocakların düzenlenmesi, Avrupa usulünde yeni bir ordunun kurulması, savaş tekniklerinin düzenlenmesi gibi konular ele alınmıştır.

Buna göre, Nizam-ı Cedit ıslahatının askeri ağırlıklı olarak düzenlenmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Fransa'da İhtilal çıkmasının
- B) Avusturya ve Rusya ile yapılan savaşların yenilgi ile sonuçlanmasının
- C) Fransa'nın Mısır'a saldırması sırasında İngiltere ve Rusya'nın Osmanlı Devleti'ni desteklemesinin
- D) Ayanların devlet otoritesine aykırı davranışlarda bulunması üzerine Sened-i İttifak'ın imzalanmasının
- E) İrad-ı Cedit hazinesinin kurulmasının

3. Osmanlı Devleti'nde Fransız İhtilali'nin etkisiyle çıkarılan bağımsızlık amaçlı ilk ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Ali Paşa Ayaklanması
- B) Yunan Ayaklanması
- C) Sırp Ayaklanması
- D) Tepedelenli Ali Paşa Ayaklanması
- E) Yemen Ayaklanması

4. I. Rusya'nın Akdeniz'e inme girişimlerinin yoğunlaşması

II. Süveyş Kanalı'nın güvenliğini sağlama düşüncesi

III. Fransa'nın Mısır'a asker çıkarması

IV. Osmanlı Devleti'nin önemli bir pazar olması

Yukarıdakilerden hangileri, İngiltere'nin XVIII. yüzyıl sonlarında Osmanlı Devleti'ne yakınlaşma politikası izlemesinin nedenleri olarak gösterilebilir?

- A) III ve IV B) II ve III C) I ve IV
- D) I ve III E) I ve II

5. Fransa XVIII. yüzyıl sonlarında;

- Amerika'daki İngiliz kolonilerinin bağımsızlık savaşını destekledi.

- İngiltere'nin sömürgelerine giden yol üzerindeki Mısır'ı işgal etti.

Bu bilgiye göre;

I. Fransa, İngiltere'ye karşı üstünlük kurmak istemektedir.

II. Mısır'ın coğrafi konumu önemlidir.

III. Fransa sömürgecilik hareketlerine karşıdır.

IV. Fransa ve İngiltere'nin yönetim biçimleri farklıdır. yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) Yalnız II E) Yalnız I

6. 1828 -1829 Osmanlı-Rus savaşı sonucunda imzalanan Edirne Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi, doğrudan Osmanlı Devleti'ni mali açıdan güç duruma düşürme amacına yöneliktir?

- A) Yunanistan'ın bağımsızlığının tanınması
- B) Sırbistan'ı özerklik verilmesi
- C) Eflak ve Boğdan'a ayrıcalık verilmesi
- D) Doğu Anadolu'da bazı yerlerin Rusya'ya bırakılması
- E) Rusya'ya savaş tazminatı verilmesi

7. XIX. yüzyılda meydana gelen,

I. Rusya'nın Akdeniz'e inme girişimlerine İngiltere tepki göstermiştir.

II. Fransa'nın Mısır'ı işgali sırasında Osmanlı Devleti İngiltere ve Rusya'dan askeri destek almıştır.

III. Almanya'nın Ortadoğu'da hakimiyet kurmak için Osmanlı Devleti'ne yakınlaşmasına İngiltere tepki göstermiştir.

gibi gelişmeler değerlendirildiğinde, bu yüzyılda Osmanlı Devleti'nin izlediği politika ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Devletlerarası çıkar çatışmalarından yararlanarak varlığını devam ettirmiştir.
- B) Balkanlardaki egemenliği sona ermiştir.
- C) Silahlanma yarışını desteklemiştir.
- D) Avrupa devletlerinden borç alarak ekonomisini düzeltmek istemiştir.
- E) Sadece İngiltere'den askeri ve siyasi destek almıştır.

8. Osmanlı Devleti'nin II. Mahmut döneminde Kavalalı Mehmet Ali Paşa ile imzaladığı Kütahya Antlaşması hangi özelliğiyle Mısır sorununun uluslararası sorun haline dönüştüğünü kanıtlar?

- A) Avrupalı devletlerin girişimleri sonucu imzalanmış olması
- B) Kavalalı'ya geniş topraklar bırakılması
- C) Osmanlı Devleti'nin güçsüzlüğünü ortaya koyması
- D) Sened-i İttifak'a aykırı hükümler taşıması
- E) Osmanlı Devleti'nin bir iç sorununu çözmeye yönelik olması

9. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda ortaya çıkan aşağıdaki olaylardan hangileri arasında neden-sonuç bağlantısı kurulamaz?

- A) Mehmet Ali Paşa Ayaklanması-Kütahya Antlaşması'nın imzalanması
- B) Yunan Ayaklanması'nın çıkması-Navarin Olayı'nın gerçekleşmesi
- C) 1828-1829 Osmanlı Rus savaşının çıkması-Yunanistan'ın bağımsızlık kazanması
- D) Yunan Ayaklanması'nın çıkması-Osmanlı Devleti'nin Rusya'dan yardım istemesi
- E) 1841 Londra Antlaşması'nın imzalanması-Boğazlar sorununun çözülmesi

10. Rusya; Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın hangi maddesi ile Karadeniz'deki etkisini artırmış ve kendini güvence altına almıştır?

- A) Rusya ve Osmanlı Devleti savaş sırasında birbirlerine yardım yapacak
- B) Boğazlar Osmanlı toprağı sayılacak
- C) Yardım eden tarafın masrafını yardım edilen taraf karşılayacak
- D) Antlaşma sekiz yıl yürürlükte kalacak
- E) Rusya'ya saldırı olursa Osmanlı Devleti boğazları diğer devletlere kapatacak

11. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut döneminde ayanlarla imzalanan Sened-i İttifak aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) Yönetim üzerinde dış baskının arttığı
- B) Merkezi otoritenin güçlendiğinin
- C) Devletin ayanlar karşısındaki güçsüzlüğünün
- D) Halkın yönetime katılmaya başladığının
- E) Batının üstünlüğünün kabul edildiğinin

12. II. Mahmut döneminde;

- Yabancı mallara karşı, yerli malların kullanımı teşvik edildi.
- Yeniçeri Ocağı kaldırılarak, Asakir-i Mansure-i Muhammediye adıyla yeni bir ordu kuruldu.
- Divan örgütü kaldırıldı.

Bu çalışmalar aşağıdakilerden hangisine yönelik bir girişim olarak gösterilemez?

- A) Merkezi otoritenin güçlendirilmesi
- B) Halkın yönetime katılması
- C) Bozulan kurumların kaldırılması
- D) Yerli üretimin artırılması
- E) Ordunun yeniden düzenlenmesi

CEVAP ANAHTARI

1. D 2. B 3. C 4. D 5. A 6. E 7. A 8. A 9. D 10. E 11. C 12. B

OSMANLI SİYASİ TARİHİ-II (1800-1900)

1. Osmanlı Devleti 3 Kasım 1839' da Tanzimat Fermanı'nı ilan ederek yaşadığı bazı sorunlardan kurtulmak istedi.

Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile gerçekleştirilmesi düşünülen amaçlardan biri olarak gösterilemez?

- A) Avrupa devletlerinin içişlerine karışmasını önlemek
- B) Avrupalı devletlerin desteğini sağlamak
- C) Devletin parçalanma ve dağılmasını engellemek
- D) Halkın sosyal yapısında yenilikler yaparak çağdaşlaşmayı sağlamak
- E) Halkın yönetime katılmasını sağlamak

2. Osmanlı Devleti'nde 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı'nın;

• Herkesin can, mal ve namus güvenliğinin sağlanacağı

Mahkemelerin herkese açık olacağı, kimsenin yargılanmadan ceza almayacağı

gibi maddelerine bakılarak, aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmek istendiği söylenebilir?

- A) Özel mülkiyet hakkının tanınması
- B) Halkın yönetime katılması
- C) Ayanların varlığının tanınması
- D) Hukukun üstünlüğü ilkesinin benimsenmesi
- E) Padişahın tek otorite olduğunun kabul edilmesi

3. Tanzimat Fermanı'na göre;

I. Halkın can ve mal güvenliği devlet garantisine alınacaktı.

II. Kanun karşısında herkes eşit olacaktı.

III. Vergiler herkesin gelirine göre alınacaktı.

IV. Askerlik vatan görevi olarak kabul edilecekti.

Bu bilgilere göre, fermana aşağıdakilerden hangisiyle ilgili çalışmalara değinilmediği söylenebilir?

- A) Yönetim biçimi
- B) Adalet
- C) Mali durum
- D) Mülkiyet hakkı
- E) Askerlik

4. Kırım Savaşının,

I. Mülteciler sorunu

II. Rusya'nın Akdeniz'e inme düşüncesi

III. Kutsal yerler sorunu

gibi nedenlerinden hangileri, Rusya'nın Osmanlı egemenliğinde yaşayan Ortodokslar üzerindeki etkisini artırma amacı ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

5. İngiltere ve Fransa, Kırım Savaşı'nda Rusya'ya karşı Osmanlıları desteklemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, İngiltere ve Fransa'nın Osmanlıları desteklemesinin en önemli nedenidir?

- A) Rusların Ege Adalarını ele geçirmesi
- B) Londra Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
- C) Islahat Fermanı'nın hazırlanması
- D) Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi'nin yürürlüğe girmesi
- E) Rusya'nın Akdeniz ve boğazlarda etkisini artıracığı düşüncesi

6. 1856 Islahat Fermanı'nda yer alan hükümlerden bazıları şunlardır:

- I. Kilise mallarına dokunulmaması
- II. Azınlıklar için batı türü mahkemeler kurulması
- III. Müslüman olmayanların askerlik karşılığı bedel ödeyebilmesi

IV. Müslüman olmayanların da banka ve şirket kurabilmesi

Bu maddelere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisi savunulabilir?

- A) Hukuk birliğinin sağlanmasına çalışılmıştır.
- B) Ferman yalnızca azınlıklar düşünülerek hazırlanmıştır.
- C) Ekonomik hayatın canlandırılması amaçlanmıştır.
- D) Müslümanlar ile gayr-i Müslimler arasındaki ayrılığa son vermeye yöneliktir.
- E) Ferman Avrupalı devletlerin beklentileri dikkate alınmadan hazırlanmıştır.

7. 1856 Paris Antlaşması'nın,

I. Osmanlı Devleti Avrupa devletler hukukundan yararlanacaktır.
II. Eflak ve Boğdan'a özerklik tanınacak, bu durum Avrupalı devletlerin garantisi altında olacaktır.

III. Osmanlı Devleti ve Rusya Karadeniz'de savaş gemisi bulundurmayacaktır.

IV. Boğazlar üzerindeki Osmanlı egemenliği devam edecektir.

hükümlerinden hangileri, Osmanlı Devleti açısından olumsuz nitelik taşımaktadır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) I ve IV E) I ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı aydınlarının Avrupa'daki demokrasi alanındaki gelişmelerden etkilendiklerinin göstergesidir?

- A) Azınlıkların da askerlik görevi yapmalarını savunmaları
- B) Islahat Fermanı'nın yayınlanmasını sağlamaları
- C) Ayanlarla Sened-i Ittifak'ın imzalanmasını sağlamaları
- D) Padişahın otoritesinin bir meclis tarafından sınırlandırılmasına çalışmaları
- E) İltizam sisteminin kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapmaları

9. Kanun-i Esasi'de yer alan;

- I. Mebuslar Meclisi üyelerinin 4 yıl için seçilmesi
- II. Padişahın meclisi açma kapama yetkisini elinde bulundurması
- III. Antlaşmaların padişah ile birlikte meclis tarafından onaylanması
- IV. Ayan Meclisi üyelerinin padişah tarafından seçilmesi
- V. Bakanların meclise karşı sorumlu tutulması

kararlarından hangilerinin padişahın yetkilerini kısıtladığı söylenebilir?

- A) III ve V B) I ve III C) II ve IV
- D) II ve V E) I ve V

10. Aşağıdakilerden hangisi 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'nın nedenlerinden biri değildir?

- A) Panislavizm hareketinin yaygınlaşması
- B) Balkan uluslarının ayaklanması
- C) Boğazların bir komisyon tarafından yönetilmesi
- D) İngiltere'nin Osmanlı Devleti'ni Rusya karşısında yalnız bırakması
- E) Osmanlı Devleti'nin İstanbul ve Londra Konferansı kararlarını reddetmesi

11. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan sonra İngiltere, Osmanlı Devleti ile anlaşarak Kıbrıs'a yerleşti.

İngiltere Kıbrıs'a yerleşme gerekçesi olarak aşağıdakilerden hangisini göstermiştir?

- A) Düyun-u Umumiye borçlarını denetlemek
- B) Osmanlı Devleti'nden savaş tazminatı almak
- C) Sırbistan'ın bağımsızlığını sağlamak
- D) Osmanlı topraklarını Rus saldırısına karşı korumak
- E) Bulgaristan'ın kurulmasına karşı Akdeniz'in güvenliğini sağlamak

12. 1897'de çıkan Osmanlı-Yunan savaşında Osmanlı ordusu üstünlük sağlayarak Atina üzerine yürüdü. Avrupa devletlerinin işe karışması üzerine savaş durdu. 1897'de yapılan bir antlaşma ile taraflar savaş öncesindeki sınırlarına çekilirken Girit'e özerklik verildi.

Bu bilgiye göre;

- I. Osmanlı Devleti savaşta elde ettiği başarıyı siyasi alanda gösterememiştir.
II. Osmanlı Devleti her bakımdan güçlü bir devlettir.
III. Avrupa devletleri Yunanlılardan yana tutum izlemiştir.

yargılarından hangileri ileri sürülemez?

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız III
D) I ve III E) Yalnız II

CEVAP ANAHTARI

1. E 2. D 3. A 4. C 5. E 6. B 7. B 8. D 9. A 10. C 11. D 12. E

OSMANLI SİYASİ TARİHİ-II (1800-1900)

1. Osmanlı Devleti'ne karşı Rusya ile birlikte savaşan Avusturya 1791'de Zıştovi Antlaşması'nı imzalayarak savaştan çekildi.

Avusturya'nın savaştan çekilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Rusya ile anlaşmazlığa düşmesi
- B) Fransız ihtilali'nin ülkesindeki etkilerinden çekinmesi
- C) Ülkesinde iç isyanların çıkması
- D) Savaşta başarısız olması
- E) Gelir kaynaklarının giderek azalması

2. III. Selim yapılması düşünülen ıslahatlar konusunda devlet adamlarından raporlar istedi. Devlet adamlarının raporları genellikle askeri alanda ıslahat yapılmasını öngörmekte idi.

Islahat isteklerinin askeri alanda yoğunlaşmasının nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Fransız İhtilali'nin Balkanlarda etkili olması
- B) Ulema sınıfının yeniliklere karşı direnmesi
- C) Fransa'nın Mısır'ı işgal etmesi
- D) Savaşlarda başarısız sonuçlar alınması
- E) Kara Mühendishanesi'nin açılması

3. - Venedik Cumhuriyeti'nin 1797'de Fransa ile

Avusturya arasında paylaşılması üzerine Fransa, Balkanlarda Osmanlı Devleti'ne komşu oldu. Bu durum Fransa'yı Osmanlı topraklarının ele geçirilmesinde etkili bir konuma getirdi.- Napolyon, Fransa'nın bu politikasını Balkanlarda uygulamak yerine Ortadoğu'da uygulamayı tercih ederek 1798'de Mısır'a asker çıkardı.

Napolyon'un bu tutumu aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Fransız İhtilali fikirlerini yaymak istemesi
- B) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki egemenliğini tanıması
- C) Rusya'nın Balkanlardaki gücünden çekinmesi
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda daha güçlü olması
- E) Mısır'ın jeopolitik konumundan yararlanmak istemesi

4. III. Selim döneminde yapılan ıslahat çalışmalarından bazıları şunlardır;

- I. Nizam-ı Cedit ordusu kurulmuştur.
- II. Okullarda yabancı dil olarak Fransızca okutulmuştur.
- III. Avrupa başkentlerinde sürekli elçilikler açılmıştır.

Bunlardan hangilerinin ıslahat çalışmalarına yeniçerilerin tepki göstermesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

5. **Bilgi** : Rusya XIX. yüzyıl boyunca Akdeniz'e inmek için çalıştı.

Durum : Amerika'daki kolonilerinin bağımsızlığını tanımak zorunda kalan İngiltere için Hindistan'daki sömürgelerinin önemi artmıştı.

Bilgi ile durum birlikte değerlendirildiğinde, İngiltere'nin XIX. yüzyılda, Akdeniz ile ilgili gelişmelerde Osmanlı Devleti'ni desteklemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Osmanlı topraklarındaki Hristiyan halkı korumak
- B) Osmanlı donanmasını güçlendirmek
- C) Rusya'yı Akdeniz'den uzaklaştırabilmek
- D) Osmanlı maliyesini denetim altına almak
- E) Akdeniz ticaretini canlandırabilmek

6. - Osmanlı Devleti 1805'te İngiltere ve Rusya'nın

karşı çıkmasına rağmen Fransa'daki Napolyon'un imparatorluğunu tanımış ve Fransa'nın

isteğiyle Boğazları Rusya'ya kapatmıştır.

- Bu nedenle 1806'da başlayan Osmanlı-Rus savaşından yararlanan Napolyon, Rusya'yı yenilgiye uğratmış ancak bu devlet ile Osmanlı topraklarının paylaşımı konusunda anlaşmaya varmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgilerden çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

A) Osmanlı Devleti Avrupa devletleri ile ilişkilerinde denge arayışındadır.

B) Devletlerarası ilişkiler koşullara göre değişmektedir.

C) Osmanlı toprakları XIX. yüzyılda stratejik önemini kaybetmiştir.

D) Fransa kendi çıkarları için Osmanlı dostluğundan vazgeçmiştir.

E) Boğazlar, Osmanlı Devleti ile Rusya arasında savaş nedeni olmuştur.

7. Osmanlı Devleti egemenliğinde yaşayan azınlıklar, Fransız İhtilali'nin etkisiyle XIX. yüzyıl başlarından itibaren ayaklanmış ve bağımsız devlet kurmak istemişlerdir.

Bu bilgi aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olamaz?

A) Fransız ihtilali başka devletleri de etkilemiştir.

B) Osmanlı Devleti çokuluslu bir devlettir.

C) Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda parçalanma süreci yaşamıştır.

D) Fransız İhtilali sömürgecilik anlayışının gelişmesini sağlamıştır.

E) Osmanlı Devleti eski gücünü kaybetmiştir.

8. 1806-1812 Osmanlı-Rus savaşı sonunda imzalanan Bükreş Antlaşması ile Osmanlı ülkesinde yaşayan Sırlara bazı ayrıcalıklar tanınmıştı.

Bu bilgiye göre;

I. Osmanlı Devleti Rusya'dan güçsüzdür.

II. Rusya Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışmaktadır.

III. Osmanlı ülkesinde yaşayan azınlıkların din hürriyeti yoktur.

IV. Osmanlı Devleti içerisinde en zengin olan azınlık grubu Suplardır.

yargılarından hangileri kesin olarak doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve IV E) I ve II

9. 1829 Edine Antlaşması ile ortaya çıkan;

- Yunanistan'ın bağımsızlığının tanınması

- Eflak-Boğdan'a ayrıcalık ve Sırbistan'a özerklik verilmesi

gibi gelişmelerin Osmanlı Devleti üzerindeki olumsuz etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balkanlardaki diğer azınlıkların ayaklanmasına ortam hazırlandı.

B) Viyana Kongresi kararları uygulandı.

C) Kavalalı Mehmet Ali Paşa ayaklanması çıktı.

D) Sened-i İttifak imzalandı.

E) Sırbistan bağımsız oldu.

10. Osmanlı Devleti Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın ayaklanmasını bastıramayınca önce İngiltere ve Fransa'dan, beklediği yanıtı alamayınca da Rusya'dan yardım istedi.

Bu gelişmelere bakarak Osmanlı Devleti için;

I. İsteddiği devletten yardım alabilmektedir.

II. İç sorunlarıyla baş edebilecek durumda değildir.

III. Devletlerarası ilişkilerde etkili bir devlet konumundadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III

D) Yalnız III E) I ve III

11. Osmanlı Devleti, Kavalalı Ayaklanması sırasında yardım aldığı Rusya ile 1833'te Hünkâr İskelesi Antlaşması'nı imzaladı. Bu antlaşmaya göre, Rusya savaşa girerse Osmanlı Devleti boğazları diğer devletlere kapatacağı.

Aşağıdakilerden hangisi, Hünkâr İskelesi Antlaşmasının sonuçları arasında

gösterilemez?

- A) Boğazların Avrupa sorunu haline gelmesi
- B) Rusya'nın kendini güvenceye alması
- C) Avrupalı devletlerin tepki göstermesi
- D) Boğazlarda Osmanlı egemenliğinin zayıflaması
- E) Rus ticaret gemilerinin boğazlardan geçiş hakkı elde etmesi

12. Aşağıdakilerden hangisi II. Mahmut'un merkezi otoriteyi güçlendirmek amacıyla yaptığı çalışmalardan biridir?

- A) Avrupa'ya öğrenci göndermek
- B) Ayanlarla mücadele etmek
- C) İstanbul'da ilköğretimi zorunlu hale getirmek
- D) Karantina teşkilatını kurmak
- E) Fes giyilmesini kabul etmek

CEVAP ANAHTARI

1. B 2. D 3. E 4. A 5. C 6. C 7. D 8. E 9. A 10. B 11. E 12. B

OSMANLI SİYASİ TARİHİ-II (1800-1900)

1. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda yaşanan;

I. Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi'nin imzalanması

II. Hünkâr İskelesi Antlaşmasının imzalanması

III. Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi

IV. Kutsal yerler sorununun çözümlenmesi

gibi gelişmelerden hangilerinin İngiltere'nin desteğini sağlamak amacına yönelik olduğu savunulabilir?

A) I ve III B) II ve III C) III ve IV

D) I ve II E) II ve IV

2. Tanzimat Fermanı'nın ilan edilme amaçlarından biri de Avrupalı devletlerin desteğini kazanmaktır.

Aşağıdaki sorunlardan hangisinin çözümlenmesi Osmanlı Devleti'nin bu amacına ulaştığını kanıtlar?

A) Dış borçlar

B) Yemen ayaklanması

C) Kapitülasyonlar

D) Boğazlar

E) Yeniçeri ordusunun kaldırılması

3. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında;

- 1711 Prut Savaşı'ndan önce İsveç kralının Osmanlılara sığınması,

- 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı öncesinde Lehlilerin Osmanlılara sığınması,

- 1853-1856 Kırım Savaşı öncesinde Macar mültecilerinin Osmanlılara sığınması

gibi sorunlar yaşanmıştır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

A) Osmanlı Devleti ile Rusya arasında savaşlar olmuştur.

B) Mülteciler, Osmanlı Devleti'ni Rusya'ya karşı savaşa kışkırtmıştır.

C) Osmanlı Devleti Ruslardan kaçanlar için güvence olmuştur.

D) Rusya'nın çıkarları ile Osmanlı Devleti'nin çıkarları birbirleriyle çatışmaktadır.

E) Mülteciler sorunu Osmanlı Devleti ile Rusya'nın savaşmasında etkili olmuştur.

4. Tanzimat Fermanı (1839) ile uygulamaya konulan;

I. Herkesin mal ve can güvenliği sağlanacak

II. Vergiler herkesin gelirin göre alınacak

III. Kanun karşısında herkes eşit sayılacak

IV. Devlet memurları sadece hazineye maaş alacak

gibi düzenlemeler aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilemez?

A) Rüşvetin önlenmeye çalışıldığı

B) Mülkiyet hakkının güvenceye alındığı

C) Halkın devlet yönetiminde söz sahibi olduğu

D) Vergi adaletinin sağlanmaya çalışıldığı

E) Hukuk devleti olma yolunda adım atıldığı

5. Kırım Savaşı'nda İngiltere ve Fransa; Rusya'nın Karadeniz'deki savaş filosu ve tersanelerini etkisiz kılmakta gösterdiği çabayı kara savaşlarında göstermemiştir.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

A) Hristiyan bir devlet olan Rusya'ya fazla zarar vermek istememeleri

B) Rusların çok güçlü kara kuvvetlerinden çekinmeleri

C) Batı kamuoyunun tepkisinden çekinmeleri

D) Osmanlıların güçlenmesinden çekinmeleri

E) Rusya'nın Akdeniz'e inmesini engellemekle yetinmeleri

6. Kırım Savaşı'ndan sonra imzalanan Paris Antlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

I. Osmanlı Devleti bir Avrupa devleti sayılacak

II. Islahat Fermanı'nın uygulanmasına Avrupa devletleri karışmayacak

III. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü Avrupalı devletler tarafından garanti altına alınacak

IV. Eflak ve Boğdan'ın özerkliği Avrupa devletlerinin koruması altında olacak

Bunlardan hangileri, Osmanlı Devleti'nin "kendi topraklarını koruyamayacak kadar güç yitirdiğinin" kanıtıdır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV

D) I ve III E) II ve IV

7. Islahat Fermanı'nın hazırlanma amacı, Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışmasını engellemek idi. Ancak bu ferman Osmanlı Devleti'nin içişlerine daha çok karışmalarına yol açmıştır.

Bu duruma neden olarak fermanın aşağıdaki özelliklerinden hangisi gösterilebilir?

A) Azınlıklara yönelik olarak hazırlanması

B) Paris Konferansı'nda batılı devletlerin onayına sunulması

C) Avrupa'daki gelişmelerden etkilenmiş olması

O) Tanzimat Fermanı'nı tamamlayıcı nitelik taşıması

E) Padişahın onayıyla

yayınlanmış olması

8. Bilgi: Paris Antlaşması'na göre, Rusya Karadeniz'de savaş gemisi ve tersane bulundurmuyacaktı. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü Avrupa devletlerinin garantisi altında olacaktı.

Durum : Fransa 1870'de Almanya ile yaptığı savaşta yenilince bu garanti işlerliğini kaybetti.

Bilgi ile durum birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisinin durumun sonucu olarak ortaya çıktığı savunulabilir?

A) Yeni Osmanlıların isteği ile meşrutiyetin ilan edilmesi

B) Düyun-u Umumiye İdaresi'nin kurulması

C) Islahat Fermanı'nın yayınlanması

D) Rusya'nın Karadeniz'in tarafsızlığı maddesini tanımadığını açıklaması

E) Fransızlara verilen kapitülasyonların kaldırılması

g. İngiltere ve Fransa'nın XIX. yüzyılda görülen;

I. Kendi uygarlıklarını Osmanlı Devleti'ne benimsetme

II. Osmanlı Hristiyanlarının haklarını yetersiz bularak artırılmasını sağlama

III. Osmanlı Devleti'ne Rusya'nın baskı yapmasını engelleme

IV. Ulusçuluk akımının Osmanlı ülkesinde yayılmasına neden olma

gibi girişimlerinden hangilerinin, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki parçalanma ve çöküşü hızlandırmaya yönelik olduğu söylenebilir?

A) II ve IV B) III ve IV C) I ve III

D) I ve II E) I ve IV

10. 1876'da İstanbul'da; Balkanlarda çıkan ayaklanmaları görüşmek üzere Rusya, İngiltere, Avusturya, Fransa ve Osmanlı Devleti'nin katılımıyla bir konferans toplandı. Osmanlılar konferans toplanmadan önce Kanun-i Esasi çalışmalarını bitirmişlerdi. Konferans toplantı halinde iken meşrutiyet ilan edildi.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nin;

I. Avrupa devletlerinin içişlerine karışmasını önlemek

II. Padişahın yetkilerini kısıtlamak

III. Devletin dağılmasını engellemek

IV. Balkan halkının bağımsızlık kazanmasını sağlamak

gibi politikalardan hangilerini gerçekleştirmek istediği savunulabilir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV

D) I ve II E) III ve IV

11. Kanun-i Esasi'nin ilanı ile Mebusan Meclisi açılmış ve Osmanlı halkı seçme ve seçilme hakkını kullanarak padişahın yanında yönetime katılmıştır.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin gelişmeye başladığının kanıtıdır?

- A) Teokratik devlet düşüncesinin
- B) Hukuk devleti anlayışının
- C) Ulusal devlet düşüncesinin
- D) Laik devlet anlayışının
- E) Halk egemenliği düşüncesinin

12. 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşı sonunda imzalanan S Berlin Antlaşması ile Bosna-Hersek; Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun yönetimine, Makedonya ise Osmanlılara bırakıldı.

Bu kararların amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Türklerin göç etmesini sağlamak
- B) Boğazların güvenliğini sağlamak ;
- C) Yunanistan'ın güçlenmesine engel olmak
- D) Rusya'nın Akdeniz ile bağlantısını kesmek
- E) Haydarpaşa-Bağdat demiryolu için elverişli ortam hazırlamak

CEVAP ANAHTARI

1. A 2. D 3. B 4. C 5. E 6. C 7. B 8. D 9. A 10. A 11. E 12. D

TEKRAR TESTİ

1. İngiliz kralı 1689'da parlamento tarafından hazırlanan insan hakları bildirisini kabul ve ilan etti. Buna göre, "Parlamentonun onayı olmadan yasalar yürürlükten kaldırılmayacak, vergi toplanmayacak ve seçimler serbest yapılacaktır."

Bu bilgiler değerlendirildiğinde, İngiltere için;

I. Meşruti rejim uygulanmaktadır.

II. Halkın yönetimdeki etkisi artmıştır.

III. Kilise gücünü korumaktadır.

IV. Fransa'ya karşı üstünlük kurulmuştur. **yargılarından hangilerine varılabilir?**

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV

D) I ve III E) II ve IV

2. Amerika bağımsızlık savaşı sırasında yayınlanan insan hakları bildirgesinde İnsanların doğuştan birtakım hakları vardır. Bu hakları, kuvvetini halktan alan ve halkın arzusuyla işbaşına gelen hükümetler korur." şeklinde bir madde yer almıştır.

Bu maddenin aşağıdakilerden hangisinin gelişmesinde etkili olduğu söylenebilir?

A) Monarşik yönetimlerin

B) Sanayi devriminin

C) Sömürgeciliğin yaygınlaşmasının

D) Demokratik yönetimlerin

E) Devletlerarası blokların kurulmasının

3. XV. ve XVI. yüzyıllarda derebeylere karşı kralları destekleyen burjuva sınıfının, XVIII. yüzyılda krallara karşı mücadele etmesinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

i A) Ticari hak elde etmek

B) Sosyal haklarını kazanmak

C) Siyasi haklar elde etmek

D) Derebeylik yönetimini kurmak

E) Ekonomik açıdan güçlenmek

4. Viyana Kongresi'nde alınan kararlardan hangisinin Fransız İhtilali'ne tepki niteliği taşımadığı söylenebilir?

A) Belçika ve Hollanda'nın birleştirilmesi

B) Fransa'nın ihtilalden önceki sınırlara çekilmesi

C) İsveç ve Norveç'in birleştirilmesi

D) Güney Afrika ve Malta Adası'nın İngiltere'ye bırakılması

E) Germen Konfederasyonu'nun kurulması

5. Avrupa'da yaşanan Rönesans Hareketleri, kalıplaşmış gelenekçi anlayış yerine özgür bir düşünce ortamı yaratmıştır. Bunun doğal sonucu olarak yakınçağda Avrupa'da siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik değişimler yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu gelişmelere örnek olarak gösterilemez?

A) Demokrasiye uygun yönetimlerin kurulması

B) Sömürgecilik yarışının sona ermesi

C) Sınıf farklılıklarına tepki gösterilmesi

D) insan haklarına ilişkin bildireler yayınlanması

E) Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesi

6. - 1830 İhtilalleri sonucunda Fransa'da meşruti krallık kurulmuştur.

- 1848 İhtilalleri sonucunda Fransa'da cumhuriyet ilan edilmiş, halka seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır.

Bu açıklamalar değerlendirildiğinde 1830'dan 1848'e kadar geçen süre içinde Fransa'da aşağıdakilerden hangisinin güçlendiği söylenebilir?

A) Laik devlet yapısının

B) Hukukun üstünlüğünün

C) Sınıflararası mücadelenin

D) Mülkiyet kavramının

E) Halkın yönetimdeki etkisinin

7. Osmanlı Devleti'nde görülen özelliklerden bazıları şunlardır:

I. Egemenlik hakkı Osmanlı ailesine aittir.

II. Azınlıklara çeşitli haklar tanınmaktadır.

III. Din ve devlet işleri birlikte yürütülmektedir.

IV. Siyasi yapı çok ulusludur.

Bunlardan hangileri, Fransız İhtilali'nin getirdiği düşünce akımlarıyla bağdaşmaktadır?

A) Yalnız I B) III ve IV C) Yalnız II

D) II ve III E) Yalnız IV

8. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti ile ilgili;

- Mısır sorunu, 1840 Londra Konferansı'nın

- Boğazlar sorunu, 1841 Londra Konferansı'nın

gündemini oluşturmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

A) Bu yerlerin uluslararası öneme sahip olduğunun

B) Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışıldığının

C) Avrupa devletlerinin bu yerlerde çıkarları bulunduğunun

D) Osmanlı Devleti'nin bazı konularda tek başına karar veremediğinin

E) Batılı devletlerin Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarını koruduğunun

9. II. Mahmut döneminde gerçekleştirilen ıslahat hareketlerini başarısızlığa uğratmak isteyen Rusya'nın aşağıdaki girişimlerinden hangisinin bu amaca yönelik olduğu savunulabilir?

A) Osmanlı Devleti'ni Edirne Antlaşması ile savaş tazminatı ödemeye zorlamak

B) Avrupa devletleri ile anlaşıp Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kurmak

C) Balkanlarda Slavlaştırma politikasını başlatmak

D) Boğazlar konusunu uluslararası sorun haline dönüştürmek

E) Hünkâr İskelesi Antlaşması'yla Osmanlı Devleti üzerinde üstünlük kurmak

10. İngiltere XIX. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'ne yardım ederek toprak bütünlüğünü korumaya çalışmıştır.

İngiltere'nin bu politikasının en önemli amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

A) Kapitülasyonlardan yararlanmak

B) Akdeniz'e egemen olmak

C) Rusya'nın Akdeniz'e inmesini engellemek

D) Sömürgelerine giden yolun güvenliğini sağlamak

E) Fransa'nın Akdeniz'i ele geçirmesini engellemek

11. Osmanlı Devleti'nde 1876'da ilan edilen I. Meşrutiyet'in bazı özellikleri şunlardır;

I. Hükümet, padişaha karşı sorumludur.

II. Meclisi açma kapatma yetkisi padişaha aittir.

III. Yasama yetkisi meclise verilmiştir.

IV. Siyasi düşünceleri yönlendiren partiler yoktur.

Bunlardan hangilerinin "demokratik devlet" anlayışına uygun olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV

D) Yalnız III E) Yalnız IV

12. Batılı devletler, Osmanlı Devleti'nin karşı çıkmasına rağmen Paris Antlaşması'nda azınlıklar ile ilgili bin maddenin yer almasını sağladılar Bu madde ile azınlıkların hak ve imtiyazlarının korunması amaçlanmıştır.

Batılı devletlerin Paris Antlaşması'nda böyle bir maddenin yer almasını sağlamalarının amacı olarak aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Osmanlı İmparatorluğu'nda demokrasinin yerleşmesini sağlamak
- B) Rusya'nın Ortodokslar üzerindeki etkisini önlemek
- C) Genç Osmanlıların çalışmalarına destek vermek
- D) Mısır sorununun çözümünü kolaylaştırmak
- E) Yunanistan'ın bağımsızlığını sağlamak |

CEVAP ANAHTARI I

1. A 2. D 3. C 4. E 5. B 6. E 7. C 8. E 9. A 10. D 11. D 12. B

OSMANLI DEVLETİ-KURUMLAR, KÜLTÜR ve UYGARLIK

1. Osmanlı Devleti, kültür ve uygarlık alanında Anadolu Selçuklularından etkilenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu etkilenmenin kanıtlarından biri olarak gösterilemez?

- A) Divan teşkilatının kurulması
- B) Vakıf toprak uygulaması
- C) Hükümdarların sultan unvanı kullanması
- D) Tımar sisteminin geliştirilmesi
- E) Toprakların hanedan üyeleri arasında paylaşılmaması

2. Osmanlı Devleti'nde yönetimde padişahların mutlak egemenliğinin sınırlandırıldığına kanıt olarak, aşağıdaki görev veya yetkilerinden hangisi gösterilebilir?

- A) Sadrazamları görevden alma
- B) Uygulamalarda şeyhülislamdan fetva alma
- C) Ordulara komutanlık etme
- D) Antlaşmaları onaylama
- E) Divanın çalışmalarıyla ilgili bilgi alma

3. Tımarın çekirdeğini oluşturan kısma kılıç tımarı denir. Sipahi olan herkes için başlangıçta çekirdek kısmı vardı. Bu bölüm zamanla büyüyebilir fakat çocuklara geçemezdi.

Tımarın büyüyen kısımlarının çocuklara geçmesinin engellenmesinin amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Bayındırlık çalışmalarını düzenlemek
- B) Vergi toplamayı kolaylaştırmak
- C) Tımar arazinin mülk araziye dönüşmesini önlemek
- D) Tarımsal çalışmaları özendirmek
- E) Asker sayısının artmasına engel olmak

4. Osmanlı Devleti'nde toprak yönetiminin sosyal, siyasi ve askeri bakımdan büyük önemi vardı. Toprak yönetiminde dirlik sisteminin uygulanışı çok ayrıntılı bir şekilde belirlenmişti.

Aşağıdakilerden hangisi, dirlik sahiplerinin görevlerinden biri değildir?

- A) Tımarlı sipahi yetiştirmek
- B) Vergi toplamak
- C) Bulundukları bölgenin güvenliğini sağlamak
- D) Kendi bölgesinde yaşayanları yargılamak
- E) Devlet otoritesinin sağlanmasında yardımcı olmak

5. Osmanlı Devleti'nde miri arazi devlete aittir. Miri araziye elinde bulunduran reaya (köylü) toprağı boş bırakmamak zorundaydı.

Bu uygulamanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reayanın güçlenmesini engellemek
- B) Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak
- C) Toprağın nadasa bırakılmasını önlemek
- D) Miri arazilerin mülk araziye dönüşmesini engellemek
- E) iltizam sistemini yaygınlaştırmak

6. Osmanlı halkı, çeşitli din, mezhep ve uluslara mensup insanlardan oluşuyordu. Ancak toplum ırk esasına göre değil, düşünce ve inanç esasına göre örgütlenmişti.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma kanıt olarak gösterilemez?

- A) Müslüman olmayan halkın cizye vergisi ödemesi
- B) Lonca teşkilatına sadece Müslüman esnafın girebilmesi
- C) Müslümanlardan ürün vergisi olarak öşür alınması
- D) Türk ve Müslüman olmayanların medreselere alınmaması
- E) Devlet işlerinin yürütüleceği Divan-ı Hümayun'un kurulması

7. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi iç güvenliği sağlamak ve ticareti geliştirmek amacıyla yönelik olarak kurulmuştur?

- A) Humbaracılar
- B) Akıncılar**
- C) Azaplar
- D) Derbent muhafızları
- E) Tımarlı sipahiler

8. Osmanlı Devleti'nde bazı gelirlerin kiralama yoluyla toplanması sistemine iltizam adı verilir.

Aşağıdakilerden hangisi, iltizam sisteminin giderek yaygınlaşmasının ortaya çıkardığı sonuçlardan biri olarak gösterilemez?

- A) Kapıkulu askerlerinin sayısının azalması
- B) Halkın vergi yükünün ağırlaşması
- C) Ayan denilen feodal beylerin ortaya çıkması
- D) Merkezi otoritenin zayıflaması
- E) Miri toprakların mülk toprak haline gelmesi

9. Osmanlılarda temel hukuk kuralları, İslam dininin koyduğu hukuk kurallarıydı. Buna şeriat denirdi. Şeriat ile çelişmemek şartıyla padişaha kural koyma yetkisi tanınmıştı. Padişahın bu yetkisine dayanarak koyduğu kurallara örfi hukuk adı verilir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Padişahın otoritesini artırmaya yönelik bir devlet anlayışı görülmektedir.
- B) Şeriat kuralları, gerektiğinde padişahın yetkisini azaltmaktadır.
- C) Devlet yönetimi ile ilgili kurallar tamamen örfi hukuka göre yürütülmektedir.
- D) Padişah, devlet ve memleket işleyişiyle ilgili kanunlar yapabilmektedir.
- E) Devlet işlerinde şer'i ve örfi hukuk birlikte kullanılmaktadır.

10. Osmanlı Devleti'nde;

- Kuruluş döneminde sadrazamlık makamını elinde tutan Çandarlı ailesinin, İstanbul'un fethinden sonra yönetimdeki etkinliği sona ermiştir.
- XVII. yüzyılda sadrazamlık makamını 35 yıl elde tutan Köprülüler ailesinin, XVIII. yüzyılda siyasal gücü kalmamıştır.

Bu bilgiler birlikte değerlendirildiğinde, Osmanlı toplum yapısı ile ilgili olarak aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Soy esasına dayalı bir yönetici sınıfı oluşmamıştır.
- B) Sadrazamlık veraset yoluyla el değiştirmektedir.
- C) Başarılı yöneticiler görevden uzaklaştırılmıştır.
- D) Yönetimde devşirme kökenlilerin etkisi artmıştır.
- E) Üst düzey görevlere belirli kişiler gelebilmiştir.

11. XV. yüzyılda Osmanlı pazarlarında yerli ürünlerin oranı yabancı ürünlere oranla daha fazla iken XIX. yüzyılda bu durum tersine bir gösterge çizmiştir.

Bu değişiklikte aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Lonca teşkilatının uygulamalarının
- B) Avrupa devletlerine tanınan ayrıcalıkların
- C) Avrupa devletlerinin Sanayi Devrimi'ni gerçekleştirmelerinin
- D) Osmanlı Devleti'nin açık pazar haline gelmesinin
- E) Alınan dış borçların

12. Osmanlılarda Enderun adı verilen okul hangi amaç için açılmıştır?

- A) Devlet adamı yetiştirmek
- B) Hristiyan çocukları İslamlaştırmak
- C) Devlete asker yetiştirmek
- D) Medreselere müderris yetiştirmek
- E) Teknik okullara öğretmen yetiştirmek

CEVAP ANAHTARI

1. E 2. B 3. C 4. D 5. B 6. E 7. D 8. A 9. C 10. A 11. E 12. A

OSMANLI DEVLETİ-KURUMLAR, KÜLTÜR ve UYGARLIK

1. Osmanlı Devleti'ni kendinden önceki Türk devletlerinden ayıran özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Merkezi devlet olması
- B) Fetih politikası izlemesi
- C) Çokuluslu devlet olması
- D) Medreseler açması
- E) İslam devleti olması

2. Osmanlı Devleti'nde;

- Kuruluş yıllarında "ülke hanedanın ortak malıdır" anlayışı geçerlidir.
- I. Murat döneminde "ülke padişah ve oğullarının malıdır." anlayışı kabul edilmiştir.
- I. Ahmed döneminde "Padişahlığın hanedanın en büyük ve akli başında olana geçmesi" kuralı getirilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisinin zamanla değiştiği söylenebilir?

- A) Teokratik devlet yapısı
- B) Dirlik sistemi
- C) Veraset anlayışı
- D) Eyalet sistemi
- E) Sancağa çıkma geleneği

3. Osmanlı Devleti'nde yönetim yetkisini kullanan gruplardan biri olan Seyfiyye; Silah taşıma ve kullanma yetkisine sahip idi ve sadrazamdan en alt rütbedeki askere kadar uzanan bir zincir içindeki görevlilerden oluşurdu.

Bu bilgilere göre;

- I. Yeniçeri Ağası,
- II. Nişancı
- III. Kaptan-ı Derya
- IV. Kadı
- V. Sancakbeyi

gibi görevlilerden hangilerinin bu gruba mensup olduğu söylenemez?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) IV ve V E) II ve IV

4. Osmanlılarda şehzadelerin sancaklarda görevlendirilmesi geleneğinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkeyi yönetmede kolaylık sağlamak
- B) Merkezi yönetimi güçlendirmek
- C) Şehzadeleri merkezden uzaklaştırmak
- D) Şehzadelerin devlet yönetiminde deneyim kazanmasını sağlamak
- E) Ülkenin hükümdar ve oğullarının malı olduğunu vurgulamak

5. Osmanlı Devleti'nde taşra yönetiminin bazı özellikleri şunlardır:

- I. Saliyaneli eyaletlerde tımar sistemi uygulanmamaktadır.
- II. Bağlı hükümet ve beylikler içişlerinde serbest, dışişlerinde Osmanlı Devleti'ne bağlıdır.
- III. Merkeze bağlı eyaletler sancak ve kaza gibi idari birimlere ayrılmıştır.
- IV. Bağlı beyliklerin yöneticileri yerel hanedanlar arasından atanmaktadır.

Bunlardan hangilerinin, Osmanlı Devleti'nin "merkezi devlet" anlayışına ters düştüğü savunulabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) I ve III E) II ve IV

6. Osmanlı Devleti'nde miri toprağın bölümlerinden biri olan dirlik maaş karşılığı olarak devlet memurları ve askerlere bırakılan topraklardır.

Buna göre, dirlik sistemi ile;

I. Vergileri elde edilen ürüne göre düzenlemek

II. Devlete yapılan hizmetleri karşılamak

III. Üretimin artmasını sağlamak

IV. Derebeyliğin oluşmasını önlemek

V. Islahat çalışmalarında başarılı olmak

gibi amaçlardan hangilerinin gerçekleştirilmek istendiği savunulabilir?

A) I, IV ve V B) II, III ve IV C) I, III ve V

D) II, IV ve V E) I, II ve V

7. Osmanlı Devleti'nde toprakların kullanım hakkı, devletin denetim ve gözetiminde halka bırakılmıştır. Ancak toprağını üst üste üç yıl ekmeyenden toprağı alınır ve bir başkasına verilir.

Bu uygulama ile ulaşılmak istenen temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rüşvet ve iltiması önlemek

B) Halka yeni iş alanları yaratmak

C) Üretimde sürekliliği sağlamak

D) Halkı çiftçiliğe özendirmek

E) Herkesi toprak sahibi yapmak

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. ve XVIII. yüzyıldaki yenilik hareketlerine özellikle Kapıkulu askerleri karşı çıkmıştır. XIX. yüzyıl ve XX. yüzyıl başlarında ise Osmanlı ordusunun subay kadrosunun yenilik hareketlerini desteklediği görülür.

Osmanlı ordusunda görülen bu değişikliğin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

A) Denizciliğe önem verilmesi

B) Maliyenin düzelmesi

C) Meşrutiyetin ilan edilmesi

D) Batıyı örnek alan askeri okulların açılması

E) Savaş taktiklerinin değişmesi

9. Osmanlı Devleti'nin azınlıkların dini inanç, gelenek ve göreneklerini hoşgörü ile karşılamış olmasında;

I. Müslüman olmayan halktan vergi almayı sürdürmeyi yararlı görmesi

II. Azınlıkları hoşgörü yoluyla yönetime bağlamak istemesi

III. Değişik dinlerin kutsal saydığı Kudüs'ün Osmanlı topraklarında olması

IV. Ortadoksların dini liderinin İstanbul'da bulunması

gibi etkenlerden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) I ve II B) II ve IV C) I ve IV

D) II ve III E) III ve IV

10. Osmanlı Devleti'nde loncaların önemini yitirmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

A) Ticaret yollarının yön değiştirmesi

B) Avrupa'da Sanayi Devrimi'nin yaşanması

C) Ahiliğin güçlenmesi

D) Köyden kente göç yaşanması

E) Ekonominin temelini toprağa dayanması

11- Çiftbozan resmi; Osmanlı Devleti'nde ekip-biçtiği toprağı boş bırakan veya terkeden köylülerden alınan vergidir.

Bu tanıma göre aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu vergiyi ödeyenlerin sayısının artmasına neden olduğu savunulabilir?

A) Patrona Halil Ayaklanması

B) Çınar Olayı

C) Vaka-i Hayriye

D) Celali ayaklanmaları

E) 31 Mart Olayı

12. Osmanlı Devleti'nde yerli ve yabancı tüccarlar mallarını ülke içinde bir bölgeden diğerine taşırlarken yüzde 8 oranında iç gümrük vergisi ödemek zorundaydılar. Balta Limanı Antlaşması ile İngiliz tüccarlardan bu verginin alınmaması kararlaştırılmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinin, Balta Limanı Antlaşmasıyla ortaya çıkan bir durum olduğu söylenebilir?

A) Osmanlı Devleti diğer devletlerle ticari rekabet yapabilecek konuma gelmiştir.

B) Osmanlı Devleti'nin gümrük gelirleri azalmıştır.

C) İngiltere diğer Avrupa devletleriyle ekonomik yönden eşit hale gelmiştir.

D) Osmanlı Devleti Sanayi Devrimi'nden etkilenmemiştir.

E) Osmanlı Devleti'nde Türk tüccarların etkinliği artmıştır.

CEVAP ANAHTARI

1. A 2. C 3. E 4. D 5. E 6. B 7. C 8. D 9. A 10. B 11. D 12. B

OSMANLI DEVLETİ-KURUMLAR, KÜLTÜR ve UYGARLIK

1. Osmanlı Devleti'nde yönetim, İslam hukukuna dayanır. Ancak, Osmanlı devlet anlayışını boyutlandıran bazı diğer unsurlar da vardır. Bunlar eski Türk geleneği ve fethedilen yerlerin daha önceki uygulamalarıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma kanıt olarak gösterilemez?

- A) Padişahın kanun koyarken şariat ile çelişmemesi
- B) Hükümdarın halkı adaletle yönetmek zorunda olduğuna inanılması
- C) Hanedanın erkek bireylerinin taht üzerinde hak sahibi olması
- D) Özerklik verilen eyaletlerin yöneticilerinin kendi içinden seçilmesi
- E) Batı türü kurumların oluşturulması

2. Osmanlı Devleti'nde I. Ahmet dönemine kadar padişah olma konusunda kesin bir kural yoktu.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Sadrazamların otoritelerinin artması
- B) Valide sultanların yönetime katılması
- C) Saltanat kavgalarının çıkması
- D) Anadolu'da isyanların çıkması
- E) Kapıkulu askerleri ve tımarlı sipahiler arasında çatışmalar çıkması

3. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde divan örgütünün özelliklerinden biri olarak gösterilemez?

- A) Devletin en önemli yönetim kurumu olması
- B) Gerekğinde yargı yetkisini de kullanabilmesi
- C) Fatih'e kadar toplantılara padişahların başkanlık etmesi
- D) Padişahın egemenlik haklarını kısıtlaması
- E) Yükselme döneminden sonra önemini giderek kaybetmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi divan üyelerinden kazaskerin görevlerinden biridir?

- A) Kadı ve müderrisleri atamak
- B) Ferman ve beratları padişahın tuğrasını çekmek
- C) Devletin gelir ve giderleri konusunda bilgi verip bütçe hazırlamak
- D) Alınan kararların şer'i hukuka uygun olup—olmadığını denetlemek
- E) Divan toplantılarına başkanlık yapmak

5. I. Veziriazam

II. Beylerbeyi

III. Defterdar

IV. Nişancı

V. Kazasker

Yukarıdaki divan üyelerinden hangilerinin sayısı zamanla artırılmıştır?

- A) I, II ve III B) II, III ve V C) II, IV ve V
- D) I, III ve V E) III, IV ve V

6. - Ankara Savaşı'ndan sonraki dönemde devşirme sistemi uygulandı.

- III. Murat döneminde orduya devşirme sistemine aykırı asker alındı.

- XVII. yüzyılda sık sık padişah değişiklikleri yaşandı.

- Padişah değişikliklerinde kapıkulu askerlerine cülus bahşişi verilirdi.

Osmanlı Devleti'nde meydana gelen bu gelişmeler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sürekli padişah değişiklikleri hazinenin giderlerini artırmıştır.
- B) Kuruluş devrinde asker ihtiyacını karşılamak için düzenlemeler yapılmıştır.
- C) Duraklama döneminde asker alımında usulsüzlük olmuştur.
- D) Yeniçeri sayısının artmasına tepki gösterilmiştir.
- E) Yeniçerilere ulufeden başka para da verilmiştir.

7. I. Yerel güçlerin oluşmasını önlemek
- II. Sanayi üretimini yaygınlaştırmak
- III. Ticari ilişkileri düzenlemek
- IV. Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak
- V. Sosyal kurumlar oluşturmak

Osmanlı Devleti'nin dirlik sistemiyle ulaşmak istediği amaçlar, aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) II ve III B) II ve V C) I ve V
D) III ve V E) I ve IV

8. Osmanlı Devleti'nde gelirleri devlet memurları ve askerlere bırakılan topraklara dirlik adı verilmiştir.

Dirliklerin hangi özelliği derebeyliğe geçişi engelleme amacına yönelik olduğunun kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) Asker yetiştirilmesi
B) Dağıtımın Nişancı tarafından yapılması
C) Şehirlerden uzak yerlerde bulunması
D) Tarımsal üretimi artırmayı amaçlaması
E) Miras olarak bırakılamaması

9. Mühendishane-i Berr-i Hümayun'da resim dersleri de okutulmaktaydı. Derslerin amacı haritacılık, mühendislik gibi mesleki becerileri kazandırmaktı. Resim dersleri bu konuda yetenekleri olanların ortaya çıkmasına fırsat verdi. Mühendishane Osmanlı ressamı için bir kaynak oldu. II. Mahmut'un resmini yaptırarak devlet dairelerine astırması, Sultan Abdülaziz'in at üzerinde heykelini yaptırması bu konulardaki çalışmaları artırmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'ne yeniliklerin bir bölümü askeri okullar aracılığıyla gelmiştir.
B) Padişahlar güzel sanatları desteklemiştir.
C) Mimarlar ve haritacılar için resim yapmak el becerilerini artırmada yardımcı olmuştur.
D) Halifelerin heykellerini yaptırması yasaklanmıştır.
E) Batılılaşma çalışmaları güzel sanatlara duyulan ilgiyi artırmıştır.

10. Osmanlı Devleti'nde ordunun güçlü ve dinamik bir yapısı vardı. Zamanla ordunun yapısında bazı bozulmalar görüldü.

Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı ordusundaki bozulmanın nedenlerinden biri olarak gösterilemez?

- A) Uzun süren savaşlar
B) Veraset kanununda değişiklik yapılması
C) Miri arazinin mülk araziye dönüşmesi
D) Dirlik sisteminin bozulması
E) Kapıkulu askerlerinin sayısının artması

11. Osmanlı Devleti'nin önemli gelirlerinden biri de gümrük vergisi idi. Ancak bu vergi yükselme döneminden itibaren azalmaya başlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin gümrük vergilerinin azalmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olmadığı söylenebilir?

- A) Batı ile ilişkilerin geliştirilmek istenmesinin
B) Ticaret yollarının yer değiştirmesinin
C) Ganimetlerin artmasının
D) Bazı devletlere ayrıcalıklar verilmesinin
E) Avrupa'da sanayinin gelişmesinin

12. I. Düyun-u Umumiye İdaresi'nin kurulması
- II. Londra Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
- III. Avrupa'da Sanayi İnkılabı'nın gerçekleşmesi

IV. Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi'nin imzalanması

V. Yerli malı kullanılması

Osmanlı Devleti'nde ticaretin zarar görmesi ve yerli imalathanelerin kapanmasında yukarıdakilerden hangilerinin etkisi daha çok olmuştur?

A) I, III ve IV B) I, II ve IV C) I, II ve III

D) II, IV ve V E) II, III ve IV

CEVAP ANAHTARI

1. E 2. C 3. D 4. A 5. B 6. D 7. E 8. E 9. D 10. B 11. C 12. A

OSMANLI DEVLETİ-KURUMLAR, KÜLTÜR ve UYGARLIK

1. Toplumların alışkanlıklarını değiştirmek zordur."

Aşağıdakilerden hangisi bu yargıya örnek olarak gösterilemez?

- A) Mekkelilerin İslamiyet'in yayılmasına karşı çıkması
 - B) Göçebe Türklerin yerleşik yaşama geçmeyi kabul etmemesi
 - C) Yeniçerilerin batı türü eğitime tepki göstermesi
 - D) Ulema sınıfının fesin zorunlu başlık olarak kabul edilmesine tepki göstermesi
 - E) Osmanlılarda "ülke hanedanının ortak malıdır." anlayışının benimsenmemesi
2. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl başlarına kadar padişahlığın babadan oğula geçmesine karşın, hangi şehzadenin padişah olacağı konusunda kesin kuralların olmaması taht kavgalarına neden olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) II. Bayezid-Cem mücadelesi
- B) Şehzade Selim'in II. Bayezid'e karşı mücadele etmesi
- C) Fetret devrinde yaşanan şehzadeler mücadelesi
- D) I. Mehmet döneminde çıkan Şeyh Bedrettin ayaklanması
- E) II. Murat döneminde yaşanan Şehzade Mustafa olayı

3. Osmanlılarda sadrazam olabilmek için belirli bir kuralın olmaması aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtıdır?

- A) Devşirme sisteminin uygulanmamasının
 - B) Divan örgütünün yetkileri sınırlandırılmasının
 - C) Taht kavgaları çıkmasının önlenmesinin
 - D) Dirlik sisteminin yeniden düzenlenmesinin
 - E) Yetenekli olan herkese yönetimde görev alma hakkı verilmesinin
4. Osmanlı Devleti'nde divan üyelerinden bazıları şunlardır:

- I. Veziriazam
- II. Vezir
- III. Defterdar
- IV Nişancı
- V Kazasker

Bunlardan hangilerinin sayısı, sınırların genişlemesine paralel olarak artırılmıştır?

- A) I, II ve III B) II, III ve V C) II, IV ve V
- D) I, III ve V E) III, IV ve V

5. Osmanlı Devleti döneminde görülen;

- I. Fethedilen yerlere merkezden yönetici gönderilmesi
 - II. Has ve zeametlerin miras olarak bırakılamaması
 - III. Divan toplantılarına padişahın katılmaması
 - IV. Kadıların verdiği kararların ancak Divan-ı Hümayun' da görüşülerek değiştirilebilmesi
- gibi uygulamalardan hangileri, yerel unsurların güçlenmesini önleme amacına yöneliktir?**

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) I ve IV E) II ve IV

6. Osmanlı Devleti'nde;

- I. İlk defa tımar alanlar mutlaka padişahın huzuruna çıkardı.
- II. Tımar miktarının artırılması padişah fermanıyla olurdu.

Bu uygulamaların amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Tımarlı sipahilerin sayısını azaltmak
- B) Kapıkulu askerlerini denetim altına almak
- C) Dirlik sahiplerini kontrol altında bulundurmak
- D) Üretim artışını sağlamak

E) Tarımsal çalışmaları yönlendirmek

7. Osmanlı Devleti döneminde görülen;

I. Vergilerin artırılması

II. Toprağın üç yıl boş bırakandan alınıp bir başkasına verilmesi

III. Saliyaneli eyaletlerde vergilerin iltizam yoluyla toplanması

gibi uygulamalardan hangilerinin tarımsal üretimi artırma amacına yönelik olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

8. Osmanlı Devleti'nin yükselme döneminde halk arasında din ayrımı yapılmadığına kanıt olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

A) Müslüman olmayanlardan haraç ve cizye vergisi alınması

B) Müslüman olmayanların medreselerde eğitim görememesi

C) Müslüman olmayanlara da ticaret serbestliğinin tanınması

D) Devlet memuru olabilmek için Müslüman olma şartı aranması

E) Azınlıkların askere alınmaması

9. Osmanlı Devleti'nde Lonca teşkilatının;

I. Çırak-kalfa-tısta yöntemiyle eleman yetiştirilmesi

II. Sadece Müslümanların üye olarak kabul edilmesi

III. Üyelere kredi sağlaması

IV. Kalitesiz üretim yapanların meslekten çıkarılması

gibi uygulamalarından hangilerinin nitelikli eleman yetiştirme amacına yönelik olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV

D) III ve IV E) I ve III

10. Osmanlı Devleti'nde görülen

I. Pençik sisteminin uygulanması

II. Devşirme yasasının hazırlanması

III. Murat döneminde devşirme yasasına aykırı asker alınması

IV. Dirlik sisteminin bozulmasıyla tımarlı sipahilerin sayısının azalması

gibi uygulamalardan hangileri, orduda huzursuzluk çıkmasında daha etkili olmuştur?

A) Yalnız III B) I ve III C) Yalnız IV

D) II ve III E) I ve IV

11. - Osmanlı Devleti'nde çiftbozan vergisi toprağı boş bırakan veya terkeden köylülerden alınırdı.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin bu vergi j ile sağlanmak istenen amaçlardan biri olduğu söylenemez?

A) Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak

B) İç göçü denetim altına almak

C) Mültezimlerin halka baskı yapmasına engel olmak

D) Üretim-tüketim dengesinin bozulmasını önlemek

E) Vergi gelirlerinin düşmesini engellemek

12. XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren Osmanlı Devleti'nde görülen bazı gelişmeler şunlardır:

I. Dış ticaret açığı hızla büyümüştür.

II. Ekonomi, tarımsal ürünlerin ihracı, sanayi ürünlerinin ithaline dayanmaktadır.

III. Ulusal ayaklanmalar giderek artmıştır.

IV. Merkezi otorite zayıflamıştır. i

i Bunlardan hangileri, Avrupa'da yaşanan Endüstri

Devrimi'nin Osmanlı Devleti'ne yansması olarak

kabul edilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) II ve IV

CEVAP ANAHTARI

1. E 2. D 3. E 4. B 5. A 6. C 7. B 8. C 9. B 10. A 11. C 12. A